

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Economía Española		Código	660G01025
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Cobián Casal, Mercedes	Correo electrónico	m.cobian@col.udc.es	
Profesorado	Cobián Casal, Mercedes Sánchez-Tembleque Ponte, Carlos	Correo electrónico	m.cobian@col.udc.es carlos.sanchez-tembleque@col.udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A6	Economía e mercado de traballo.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A19	Identificar as fontes de información económica e o seu contido.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B4	Capacidade de xestión da información.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B12	Motivación para a calidade.
B13	Adaptación a novas situacións.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B15	Creatividade.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

A6 Economía y mercado de trabajo.	A6		
A13 Transmitir y comunicarse por escrito y oralmente usando la terminología y las técnicas adecuadas.	A13		
A18 Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.	A18		
A19 Identificar las fuentes de información económica y su contenido.	A19		
A31 Aplicar los conocimientos a la práctica.	A31		
A35 Análisis crítico de las decisiones emanadas de los agentes que participan en las relaciones laborales.	A35		
B1 Resolución de problemas.		B1	
B2 Capacidad de análisis y síntesis.		B2	
B4 Capacidad de gestión de la información.		B4	
B8 Razonamiento crítico.		B8	
B9 Trabajo en equipos.		B9	
B10 Reconocimiento a la diversidad y la multiculturalidad.		B10	
B12 Motivación para la calidad.		B12	
B13 Adaptación a nuevas situaciones.		B13	
B14 Aprendizaje autónomo.		B14	
B15 Creatividad.		B15	
B17 Sensibilidad hacia temas medioambientales.		B17	
C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.			C1
C3 Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.			C3
C4 Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.			C4
C5 Entender la importancia de la cultura emprendedora y conocer los medios al alcance de las personas emprendedoras.			C5
C6 Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.			C6
C7 Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.			C7
C8 Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas

TEMA 1. CRECEMENTO ECONÓMICO E CAMBIO ESTRUCTURAL DA ECONOMÍA ESPAÑOLA	1. Introducción 2. Conceptos básicos de crecemento 3. Crecemento económico español no longo prazo
TEMA 2. RECURSOS NATURAIS E HUMÁNS	1. Introducción 2. Territorio, recursos naturais e ambientais 3. Estructura demográfica
TEMA 3. MERCADO DE TRABALLO	1. Introducción 2. Contexto actual do mercado de traballo 3. Etapas e factores explicativos
TEMA 4. DISTRIBUCIÓN DA RENDA	1. Introducción 2. Crecemento económico rexional 3. Eixos do crecemento español 4. Rexións españolas e europeas 5. Política económica e desigualdades
TEMA 5. DISTRIBUCIÓN FUNCIONAL DA RENDA	1. Introducción 2. Distribución funcional da renda 3. Distribución persoal da renda
TEMA 6. O SECTOR PÚBLICO ESPAÑOL	1. Introducción 2. O papel do Estado na economía 3. O sector público en España 4. A Facenda Pública 5. Gasto público e Estado do Benestar 6. Ingresos públicos 7. Saldo presupostario
TEMA 7. ESTRUCTURA ECONÓMICA SECTORIAL	1. Introducción 2. Sector agrario 3. Sector industrial 4. Sector servicios

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Obradoiro	A6 A13 A18 A19 B1 B4 B8 B9 B14 C1 C3 C6	20	30	50
Traballos tutelados	A6 A13 A19 A31 A35 B2 B4 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B17 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	30	30	60
Proba obxectiva	A18 A19 B1 B4 B8 B14 C1	2	34	36
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Lecturas críticas, comentarios, discusións, exposicións e exercicios prácticos que los alumnos deben realizar en el tiempo programado por la profesora y subir en el espacio habilitado en moodle, siguiendo sus instrucciones.

Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover el aprendizaje autónomo de los estudiantes, bajo la tutela del profesor. Éste sistema de enseñanza se basa en dos elementos básicos: el aprendizaje independiente de los estudiantes y el seguimiento de ese aprendizaje por el profesor.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Metodoloxía destinada a reforzar determinados aspectos da aprendizaxe autónoma do estudante mediante o seguimento e supervisión de distintas actividades programadas (busqueda de datos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición dos traballos)

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A18 A19 B1 B4 B8 B14 C1	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas. Á nota obtida na proeba obxectiva se lle sumará as obtidas nas outras metodoloxías sempre e cando obtégase 2 o mais puntos en dicha proba.	50
Traballos tutelados	A6 A13 A19 A31 A35 B2 B4 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B17 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realización e exposición dun traballo relacionado co contido da materia.	25
Obradoiro	A6 A13 A18 A19 B1 B4 B8 B9 B14 C1 C3 C6	Valoración de las lecturas críticas, comentarios, discusiones dirigidas, exposiciones, traballos y participación activa y positiva, que los alumnos deben realizar en el tiempo establecido (individualmente o en grupo) y subir a moodle en el espacio habilitado, siguiendo las instrucciones de la profesora.	25

Observacións avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA

Á nota obtida na proba obxectiva se lle sumará a das restantes metodoloxías sempre e cando o alumno obtenga máis de 2 puntos en dicha proba.

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Aqueles

alumnos que non superen a asignatura na convocatoria ordinaria, poderán gardar a nota das outras metodoloxías para a oportunidade de xullo . Ao igual que na convocatoria ordinaria, a ditas metodoloxías se lles sumara a proba obxectiva sempre y cando obtenganse máis de 2 puntos en dicha proba.

DISPENSA

Como alternativa, aqueles alumnos que non poidan facer un normal seguemento da asignatura, poderán optar por examinarse do 100% da súa cualificación por medio dunha proba obxectiva final. En ningún caso poderán realizar as demás metodoloxías. Estes alumnos deberán comunicarse coa profesora nos 15 primeiros días dende o comienzo oficial das clases . Si non o fan, considerarase que optan polo outro sistema de avaliación.

EN RELACIÓN COS TRABALLOS TUTELADOS VALORARASE:

? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo

- A profundidade do contido
- O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar
- A utilización de fontes documentais complementarias e actuais
- A presentación e a claridade da exposición

O exame escrito se realizará

nas datas fixadas polo centro á finalización do primeiro cuadrimestre e no mes de xaneiro, respectivamente. A entrega de exercicios realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do primeiro cuadrimestre e nas datas que estableza o profesor. Para aprobar a materia, asemade de sumar 50 ou máis puntos (sobre 100) na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima;35 de 70 puntos na proba obxectiva;15 de 30 puntos sobre o total das restantes formas de avaliación. No caso de non acadar esta puntuación a nota final será a obtida na proba obxectiva. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do primeiro cuadrimestre e no mes de xaneiro, respectivamente. A entrega de exercicios realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do primeiro cuadrimestre e nas datas que estableza o profesor. Para aprobar a materia, asemade de sumar 50 ou máis puntos (sobre 100) na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima; 35 de 70 puntos na proba obxectiva; 15 de 30 puntos sobre o total das restantes formas de avaliación. No caso de non acadar esta puntuación a nota final será a obtida na proba obxectiva. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Garcia Delgado, J.L. y R. Myro (Directores) (2012). Lecciones de Economía española. Civitas Thomson Reuters. - Maynar Mariño (). La economía de la Empresa en el Espacio Superior Europeo. McGraw hill - Ana Grave (). Fundamentos de Economía . Pearson
Bibliografía complementaria	Picazo, A. (coord.) (2003), Prácticas de economía española, 1ª edición, Madrid, Cívitas.Boletín Trimestral del Banco de España (IV Trimestre 2013 y I Trimestre de 2014)Encuesta de Población Activa del INE (IV Trimestre de 2013 y I Trimestre de 2014)Contabilidad Regional de España del INE (IV Trimestre de 2013 y I Trimestre de 2014)Informe anual de la economía española de la OCDE 2013Argandoña, A. y J.A. García Duran (1993), Macroeconomía española, Cifras e ideas. Madrid, McGraw Hill.Mankiw, N.G. (2004), Macroeconomía intermedia, Madrid, McGraw-Hill.García de la Cruz J.M. t Ruesca, S.M. (coords.) (2007), Economía Española: estructura y regulación, Thompson, MadridMartínez, E. (dir.) (2008), Economía Española, 2ª Edición, Ariel Economía, BarcelonaServicio de Estudios del Banco de España (2005), El análisis de la economía española, Alianza Editorial, Madrid.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á Economía/660G01002

Estrutura Social/660G01036

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Economía do Traballo/660G01027

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías